

Spotřeba produktů fair trade se vloni v České republice zvýšila o 22 procent (Praha, Brno, 20.4.) Maloobchodní obrat s produkty fair trade dosáhl v roce 2009 v České republice 50 milionů korun, což je o 22 procent více, než v roce 2008. Nejvíce Češi nakupují fair trade kávu, čaj, čokoládu a další cukrovinky. Vyplývá to z průzkumu, který provedly agentura Green marketing a Asociace pro fair trade.

V roce 2009 dosáhl v České republice maloobchodní obrat produktů fair trade **50 milionů Kč**, z toho bylo 40 milionů Kč dosaženo členy české Asociace pro fair trade. „Obrat se tak meziročně zvýšil o **22 procent**. Nárůst spotřeby fair trade produktů v České republice je velmi rychlý, od roku 2005 se zvýšil **16x**,” říká předseda Asociace pro fair trade Jiří Hejkrlik. Spotřeba výrobků ze systému fair trade dosáhla vloni průměrně 4,75 Kč na osobu, což představuje meziroční nárůst o 19 procent.

„Nárůst spotřeby výrobků ze spravedlivého obchodu i v době ekonomické stagnace dokládá výrazné zvyšování povědomí veřejnosti o systému fair trade i jejího zájmu o nákup etických produktů. Do budoucna lze očekávat nadále stoupající zájem i spotřebu, zejména díky tomu, že řada nadnárodních společností, jako například **Tchibo, Cadbury, Dole, Pfaner** a další stále více své nabídky převádí na férové zdroje,” říká Tomáš Václavík z agentury Green marketing.

Zvyšuje se také množství míst, kde je možné výrobky označené logem Fairtrade zakoupit. Společnost **Starbucks**, která v ČR provozuje již 10 kaváren, nabízí řadu Fairtrade káv a čajů, nově začala v ČR působit výrobce zmrzliny **Ben&Jerry's**, jež slíbil, že převede veškeré své suroviny na certifikované Fairtrade zdroje. Také společnost **J.J. Darboven**, zásobující mimo jiné také segment hotelů a restaurací, nabízí Fairtrade kávu. Zvyšující se popularitu eticky nakupovaných potravin dokládá také jejich využití v restauracích provozovaných společností **Eurest**, automatů na kávu společnosti **Delikommat** a zařazení těchto výrobků do katalogu společnosti **Office Depot**. Roste i počet firem, které začaly potraviny z fair trade zdrojů kupovat pro své zaměstnance či obchodní partnery jako dárek.

Kde nejčastěji fair trade výrobky nakupujeme

Nejvíce výrobků fair trade nakoupili vloni Češi shodně v prodejnách biopotravin a zdravé výživy a maloobchodních řetězcích, obě místa mají stejný podíl **28 procent**. Zatímco podíl maloobchodních řetězců se meziročně zvýšil o 87 procent, bioprodeje a prodejny zdravé výživy razantně svůj podíl snížily, o 79 procent. „Podobný přesun nákupů ze specializovaných prodejen do řetězců kopíruje vývoj u biopotravin. Ukazuje se, že lidé nakupují stále více výrobky fair trade ve svém nejčastějším místě nákupu, tedy v maloobchodních řetězcích“, dodává Václavík. Počet položek výrobků ze systémů férového obchodu v řetězcích roste. Zatímco na začátku roku 2009 výrobky fair trade nabízela jen **dm drogerie** (16 výrobků) a **Marks&Spencer** (20 výrobků), na konci roku to již kromě zmíněných byly také **Globus** (8 výrobků), **Makro** a **Tesco** (2 výrobky). V prosinci 2009 navíc pražské hypermarkety **Interspar** zařadily do nabídky 36 potravin se známkou Fairtrade.

Svůj podíl na trhu také ztratily specializované prodejny fair trade, a to z 20 procent v roce 2008 na **10 procent** vloni. Významným odbytištěm je prodej přes internet, který se na celkovém obratu podílel **12 procenty**, přibližně stejně jako v roce 2008. Dalším prodejním místem je přímý prodej dovozci na různých osvětových akcích s podílem **12 procent**. Podíl nezávislých prodejen potravin vloni klesl na pouhých **2 procenta**. Naopak razantní nárůst podílu zaznamenaly vloni gastronomické provozovny, jež svůj podíl na trhu zvýšily čtyřikrát na **8 procent**, také díky prodejm Fairtrade kávy v kavárnách Starbucks.

Co nám nejvíce chutná

Zdaleka nejvíce si Češi vychutnávají fair trade kávu, čaje, čokolády a další cukrovinky. Největší produktovou kategorií byla v loňském roce **kategorie káva**, jež se na celkovém obratu podílela **36 procenty**, o deset procent více než v roce 2008. Druhou nejvýznamnější kategorií je **kakao, čokoláda a cukrovinky** s podílem na celkovém obratu **22 procent** (28 % v roce 2008), a **čaj** s **18 procenty** (beze změny). Podíl **kategorie cukr a další sladidla** vloni zůstal na stejné úrovni **6 procent**. **Kategorie nápoje** zvýšila meziročně svůj podíl ze 3 procent na **4 procenta** a **kategorie ovoce** zvedla svůj podíl z 1 na **2 procenta**.

Kategorie semena, ořechy a rýže a zpracované potraviny měly vloni shodně neměnný podíl, tedy **4**, respektive **2 procenta**. **Kategorie nepotravinářské zboží** ze systému fair trade se na obratu vloni podílela **6 procenty**, což představuje jen poloviční podíl oproti stavu na konci roku 2008. Jedná se především o textil, oblečení a další řemeslné výrobky, od módních doplňků přes potřeby pro domácnost až po hudební nástroje.

Sortiment produktů fair trade v českých obchodech se stále rozšiřuje, na konci roku 2009 bylo v nabídce přibližně **2 500 výrobků**. Zatím se prodávají jen trvanlivé potraviny nebo řemeslné výrobky, tolik oblíbené fair trade banány či jiné čerstvé ovoce se zatím v maloobchodních prodejnách neobjevilo.

Tradičně nejvíce výrobků nakupují dovozci od fair trade dodavatelů z Německa, Rakouska, Itálie a Velké Británie, dále také z Francie a Holandska. Na pultech českých obchodů se objevují fair trade výrobky nejčastěji od následujících obchodníků: Gepa (Německo), EZA (Rakousko), El Puente (Německo), Comercio Alternativo – Equo Solidale (Itálie), Eine Welt Handel (Rakousko) a Sas Lobodis (Francie).

Jak vnímáme férovost

Podle šetření provedené agenturou **NMS** se už s výrobky označenými známkou Fairtrade setkala celkem 43 procent Čechů. Téměř čtvrtina z dotazovaných potom tyto výrobky nakupuje občas nebo výjimečně a 3 procenta je zařadilo do pravidelné spotřeby.

Znalost výrobků fair trade se přitom rychle zvyšuje, v loňském roce informovanost vzrostla téměř o polovinu ve srovnání s předchozími lety. Nejvíce lidí se o tomto hnutí, které prosazuje spravedlivé ceny za potraviny a výrobky ze zemí třetího světa, dozvědělo z médií (62 %), ostatní o nich slyšeli od známých a kamarádů (21 %) nebo je objevili přímo v prodejnách (17 %). Výzkum, který provedla výzkumná agentura NMS, proběhl v říjnu 2009 a zúčastnilo se ho 1 614 respondentů z celé České republiky. „Fair trade je celkově velmi příznivě vnímán veřejností. Devět z deseti respondentů, kteří se už s výrobky fair trade setkali, označuje toto hnutí za sympatické. Větší spotřebě podle nich brání především malá informovanost spotřebitelů a malá dostupnost. Necelá polovina dotázaných si myslí, že je největší překážkou vysoká cena,“ uvádí Eva Veisová, projektová ředitelka agentury NMS.

Česká Asociace pro fair trade dohlíží nad ochranou známkou

Česká Asociace pro fair trade se jako první ve střední a východní Evropě stala partnerem mezinárodní Fairtrade organizace FLO (Fairtrade Labelling Organizations International). Podepsáním smlouvy o spolupráci se Asociace zavázala k propagaci ochranné známky Fairtrade a Fairtrade produktů na území České republiky.

Systém a známka Fairtrade zaručuje producentům a farmářům z rozvojových zemí lepší obchodní vztahy s dovozci a slušné pracovní podmínky. Zákazníkům garantuje, že koupí těchto výrobků přispívají k lepší životní úrovni lidí ze zemí globálního Jihu. Spravedlivý obchod (fair trade) je jednou z nejrychleji se rozvíjejících pomoci rozvojovým zemím.

Použití známky Fairtrade se řídí přísnými pravidly, **Asociace pro fair trade** dohlíží na to, aby v České republice nedocházelo k jejímu zneužívání. Dále bude uzavírat smlouvy s třetími stranami - obchodníky, kteří chtějí známku používat k propagačním účelům.

KONEC (7 588 znaků včetně mezer)

Další informace poskytnete:

- Jiří Hejkrlik, Asociace pro fair trade: 736 119 545, jiri.hejkrlik@fairtrade-asociace.cz
- Tom Václavík, Green marketing: 541 263 456, 776 760 700, tom@greenmarketing.cz
- Veronika Bačová, Asociace pro fair trade: 734 336 592, info@fairtrade-asociace.cz

Další tiskové informace:

Co to je fair trade

Spravedlivý obchod - fair trade je obchodní partnerství, jehož cílem je přímá a účinná podpora znevýhodněných výrobců z rozvojových zemí. Toho se snaží docílit především poskytováním "férových" obchodních podmínek pro zapojené výrobce, důrazem na dodržování základních norem pracovního práva a ochrany životního prostředí a zvyšováním informovanosti spotřebitelů o situaci malých zemědělců a řemeslníků v rozvojových zemích.

Fair trade tak poskytuje konkrétním lidem v rozvojových zemích šanci vymanit se z bludného kruhu bídy vlastními silami a žít důstojný život. Fair trade současně dává nám, spotřebitelům, jedinečnou možnost

snadno a účinně podpořit jiný ekonomický model, dát hlas jinému způsobu obchodování a výroby a v neposlední řadě získat velmi kvalitní výrobky za odpovídající cenu.

Co je to Fairtrade®

Fairtrade® je nezávislá mezinárodní ochranná známka, která spotřebiteli zaručuje, že produkty, které toto označení nesou, byly certifikovány v souladu s mezinárodními standardy Fairtrade. Koupí výrobků s touto známkou spotřebitel přispívá ke zlepšení životních a pracovních podmínek producentů z rozvojových zemí a k ochraně životního prostředí.

Seznam specializovaných dovozců fair trade výrobků:

Ekumenická akademie Praha o.s.

Tel. 272 733 044

fairtrade@ekumakad.cz

www.fair-bio.cz

Fair Trade Centrum s.r.o.

Tel.: 537 021 319; 537 021 171

info@ftcentrum.cz

www.fairtradecentrum.cz

EXCELLENT Plzeň s.r.o.

Tel.: 241 404 142, 602 190 960

fairtrade@explzen.cz

www.explzen.cz

Fairově s.r.o.

Tel.: 777 097 043

pavla@fairove.cz

www.fairove.cz

Jeden svět o.p.s.

Tel. 728 979 188

vera.luky@tiscali.cz

www.jedensvet.org

Společnost pro Fair Trade

info@fairtrade.cz

www.fairtrade.cz

Mamacoffee s.r.o. - certifikovaná pražírna Fairtrade kávy

Www.mamacoffee.cz

Seznam maloobchodníků, kteří výrobky Fair Trade běžně nabízí:

Marks&Spencer

Renata Fišerová

Tel: 221 987 225, 603 533 233

renata.fiserova@marks-and-spencer.cz

dm drogerie markt s.r.o.

Lukáš Kozděra
Telefon 387 748 220
lukas.kozdera@dm-drogeriemarkt.cz

NaZemi - Společnost pro Fair Trade
tel. 775 074 030
Tomáš Bílý
www.nazemi.cz

Maloobchodní síť BRNĚNKA, spol. s r.o.
Miloš Škrdlík
tel. 541 243 425
brnenka@brnenka.cz
www.brnenka.cz

Globus ČR, k.s.
Centrála Praha
Kostelecká 822/75, 196 00 Praha 9
telefon: 283 066 111
www.globus.cz

Office Depot
Floriánova 2461, 253 01 Hostivice
Tel.: 8001 54322
mediacz@officedepot.com

MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o.
Jeremiášova 1249/7
150 00 Praha 5
251 111 111-3
info@makro.cz

Interspar
Jan Vávra
Agentura Ariston PR
Šafaříkova 5
Praha 2
tel.: 224 253 733
jan.vavra@aristonpr.cz

Starbucks
Kristyna Valisova
agentura Best Communication
kristyna.valisova@bestcg.com
tel: 724 526 770